

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:		Felolvas szerkesztő:	Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Helyben:	Vidéken:	IFJ. MÓRICZ PÁL.	DEBRECZEN,
Egy hóra . . . 1 kor.	Egy hóra . . . 1 kor. 50 fill.	Kiadók és laptulajdonosok:	Piac-utca 47. és 48. szám.
Negyedévre . . . 3 .	Negyedévre 4 . 50 .	HOFFMANN és KRONOVITZ.	

Kié lesz az ország?

Irtta: dr. gróf Wass György.

Egy vaskos könyv fekszik előttem: a „Magyar statisztikai évkönyv.” Csupa rideg, néma szám-adat, osztályozva, összegezve. És ezek az egymás mellé helyezett darab jegyek világosan, érthetően beszélnek, ha kellő fáradtságot veszünk magunknak az összefüggések kutatására.

A telekkönyvi birtoktestek forgalmának tíz évre visszamenő táblázata eklatánsan bizonyítja, hogy az évről évre birtokost cserélő birtokok száma geometriai haladvány szerint növekszik, daczára annak, hogy az örökösödés folytan változó esetek száma az összesnek csak felét teszi ki. Ez pedig világosan bizonyítja a gazdálkodó anyagi romlása mellett.

Sőt láttam még szomorubb adatokat. A birtoktestek megterhelhetését jelző összeget, mely az egész országra vonatkoznak, a legszorgosabb kutatás mellett sem sikerült kifürkészni. Ám sikerült a megterhelhetésben előfordult változásokat visszamenőleg 1891-ig

feljegyezni. E szerint 1892. évben az új terhek pénzértékben (tehát csupán a teheremelkedést értem), levonva a megszüntetett terhek összegét 115 millió (1) koronát tett ki, (tájékozatlan lévén e kérdésben, előzetesen hozzávetett számítás mellett a múlt évi emelkedést is alig mertem fél ennyire becsülni.) Az 1893. évben a megterhelés főösszege ezen kívül 174 millió koronával emelkedett, 1897-ben 267 millióval és így tovább fokozatosan növekedő emelkedéssel 1900-ban 329 millió koronával úgy, hogy az 1891. évben már meglévő teher, melynek összegét még meg nem állapíthattam, 10 év alatt hozzávetőleg mintegy 25000 millióval emelkedett. Szegény birtokos osztály, szegény hazám! Ha így haladunk, maholnap eljutunk oda, hogy a birtok kizárólag bel- vagy külföldi vállalkozók, hitelintézetek és külföldi tőkepénzesek kezében lesz. Már pedig a kié a föld, azé az ország.

Aggályaim ellen felhozhatná valaki, hogy a terhek emelkedése szükségképpen következik a nem művelhető területeknek művelhetővé való

alakításából. Igen ám, de az elsőnek összege az utóbbinak értékével nem áll arányban s azonkívül, ha egy kis összehasonlítást teszünk a külállamokkal, a hol bizonyára legalább is ily mértékben gondoskodnak a föld produktív képességének fokozásáról, azt fogjuk tapasztalni, hogy azoknál a teher-emelkedés majdnem csak szám-tani haladványt tüntet fel, pedig az aránylag kis területen létesült vállalatok, gyárak, malmok, melyeknek méreteivel nem konkurálhatunk, nagy rezsivel dolgozván, reálisan járulnak a teher emelkedés főösszegének növekedéséhez.

És itt előállok utópiámmal, melyet magam nem tartok utópiának.

Vegyen az állam a maga nagy hitelével (az államnak mindég van hitele olyan kölcsönre, mely nemcsak papíron, hanem a valóságban is előre kiszámíthatólag megérül) olcsó pénzt, lehetőleg belga vagy angol pénzt 2½%-nyi maximális kamattal mellett kölcsön. Vásárolja össze, illetve convertálja az összes hitelintézeteknél a birtoktestekre 6½%tól 8%ig bekebelezett ter-

S ó h a j.

(Mutatvány „Versek” című kötetből.)

Miért van nékem szárnyam? Nyugtalan,
Magasra törő, szilajróptű szárnyam?
Miért kel, hogy a messzeséget járjam,
Csalfa célokra átadva magam?

S miért vannak sóvárgó dalaim:
Halk zokogások, érthetetlen vágyak,
A mik valóra úgy se — úgy se válnak,
Csak elrabolják csöndes álmaim!

Ne lenne szárnyam, mi magasba vonz,
Szűk határok közt hadd élnek itt békén.
Apró tervekkel, mint madár a fészken.
S da is csak egy fika a ajkamon:
Valami név, együgi kis nóta,
Egy kis bölcsőre halkán ráhajolva . . .

Jörgné Draskóczy Ilma.

Levél Budapestről.

Budapest, május hava.

Ez idő szerint Budapest még az idgen nemzetek fiatságának is legkedvesebb szórakozó helye lehet. Ilyen szempontból szórakozási, muatási szempontból sehova

inkább ne menjen a pénzes halandó, mint ide.

Fütyös, vig város ez. A sok száznyi cigány bandák benne a rigók. És még hal Istennek, hogy cigányainktól nem fosztotta meg nemzetünket a balsors, legalább a jól s rosszul huzott magyar nőával áltathatjuk magunkat mi könnyen vigasztalódó magyarok, hogy fővárosban, a magyar fővárosban vagyunk . . .

Sokszor irtam már magyar lelkemből szakított korholó írásokat elől a léhaságitól, de kedves várostól. Hanem a májusi év-üdeségétől telrissitve olyanakká tün-tel ez a szinponpis, ez a kaczagó város, hogy szinte esodaom, mión a vagyos ifju párok idegenbe örök magukat meze h telni; hót a sz rélmnek é dainak legvigabb városi Budapest. A dation fiatalasszonyból itt nevelkedne mhamar az igazi — menyecske.

Én, a ki a faj nemes erőben fentartására sokat adok, tágra nyitott szemekkel szoktam nézni a Budapestten feltaruló életet. A szép nőknek egész serege kavargott itt divatosnál-divatosabban öltözve . . . Ó, ez a divat!

És sehol ennyi hitvány, csenevész, kergült férfi! Itt tünik csak igazán szembe, hogy mennyire a ruha teszi a századeleji embert.

A nő olyan, mint a pillangó: virágos mező kell neki. Az igazi férfit az erős, a csöndes erdei talaj növeli. Budapestten ezért annyi a sok szép, kecses nő és ezért olyan keves az igazi férfi.

Egyik-másik hetiketartásu rendőrről látszik, hogy no ez még magyar. És tudj' Isten — azért — úgy is vagyok velök, ha Budapestten azt a helyke szép rendőrt vagdoldozni pálezzani a lovat tömeget szétruga ni hasznájak is be, t tiszerek nekem ezek a fickók, legalább az öklök — magyar . . . Én ugyanis a lelki finomodá ok századaban is, mint afele pogony magyar ivadék, imádom a t az öklös magyart, amelyik buszarosan vágtat neki bármely veszedlemnek. Hiszen Magyarország is csak úgy lehetett a miénk, hogy az ösök, csak miutan levágtak, akkor véték számba — ellen ségeiket.

Budapestten a magyarosodás ügye felől sokat tehetnének az asztaltársaságok. Ha

Sirolin

legkiválóbb tanárok és orvosoktól mint hathatós szer: **tüdőbetegeknél, légzőszervek hurutos bajainál** ugymint **idült bronchitis, szamárhurut** és különösen **lábbadozóknál influenza után** ajánlatik. Emeli az étvágyat és a testsúlyt, eltávolítja a köhögést és a köpetet és megszünteti az éjjeli izzadást. — Kellemes szaga és jó íze miatt a gyermekek is szeretik. A gyógyszerárakban üvegenként 4.— kor.-ért kapható. — Figyeljünk, hogy minden üveg aianty czeeggel legyen ellátva.
F. Hoffmann-La Roche & Co vegyészeti gyár **Basel** (Svájcz.)

heket. Elégedjék meg a birtokos által fizetendő 5%-kal, ebből fordítson 2 $\frac{1}{2}$ %-ot a maga adóssága kamatainak fizetésére $\frac{1}{2}$ %-ot kezelési költségekre és 2%-ot a terhek törlesztésére. Minden egyes újabb megterhelés feltételhez volna kötve. Vidéki központokban bizottságok működnek, melyek minden egyes új kölcsön nyújtása előtt comissiót küldenének ki annak megvizsgálására, hogy az új befektetés célszerű lesz-e és az intenzívebb gazdálkodás folytán kifizeti-e magát? Eként elérhető lesz az, hogy alig fél század mulva tehermentes lesz a magyar birtok. A kisebb hitelintézetek megszűnése számba se jön a nagy eredmény mellett.

Kisebb méretekben az „Albina” ugyanezt teszi a veszni induló erdélyi román birtokért. 1903. év július 1-től kezdődőleg tíz éves amortizáció mellett 200 koronás kölcsönöket is nyújt. Tehát megtette a románság megmentésére azt, amit egy hazai hitelintézet sem tudott megtenni, sőt tudomásom szerint a székely mentő akció is kifelejtett programjából.

Ha sokáig alszunk még, akkor egy szép napon arra fogunk ébredni, hogy Hohenlohe hercegeké, vagy pláne bécsi bankároké lesz ez a tejjel-mézzel folyó ország.

Politikai híreink.

Budapest, május 4.

Obstrukció és kilépések.

(Megmozdult a Tiszapárt.)

Mire a lapot az olvasónak odakinálja a rikkancs, a szabadelvű párt bomlása meg-

lehetne: az utolsó zug korcsában is kel-
lene legalább egy magyar asztaltársaságot
alapítani. Nem mondom, hogy aztán vas-
tattal vagdalja az előreolajozó szemtelen,
halatlan idegent az ilyen asztaltársaság;
hanem a *kutyakorbács* — az bizo-
nyos — a magyar szót, mint magyar mó-
rest sok atyafiba beleverhetnék itt... Prága
Zágráb: jó példával mutatják, a hol a szép
szó, jó szó, nemes előzékenység nem hasz-
nal, ott az ökllel, a *kutyakorbács* több-
bet keresztül lehet vinni. Budapesten is
összetartó magyar erővel sok idegen szót,
idegen szokást kilehetne — korbácsolni!
De csak így ám! A szép szóhoz az öklöt
is a mérlegbe — *nyomva*...

Budapesten, a szép asszonyok, a léha-
ság városában bolyongtam néhány óráig. A
véleményem most sem változott felőle, erős
lelkű, erős fejű, erős öklű magyaroknak
még csak ezután kell ezt a léha, de vig,
kedves várost magyarrá gyúrni. Ma csak
káprázató mulatóház Budapest; akkor majd
igazi magyar főváros is lehet!

Hanem abban meg igazat adok Sze-
mere Miklósnak, ahol annyi sok a léha zaj
az idegen szemét, a nem firtatott szármá-
zása csipkés szép nő, nemzetem fiatalágát
nem küldeném oda tanulni. Vidéken növe-
kednek a piros színű, aczélizmu ifjak, Bu-
dapesten megfakul, elszárad az ifjuság. Ó,
mert az a divat s azok a „pesti” szép
nők... Ferfi kell itt a gátra!

Szabad Hajdu.

kezdődött. Ha csak valamelyes módon a ki-
lépni akarókat, kiknek a tegnapi pártérte-
kezleten Molecz Dani volt szószólójuk, nem
sikerült ideig-óráig visszatartani, minek mag-
történetéről azonban mindeddig tudomásunk
nincsen, akkor a pártelnök már kapott né-
hány kilépési nyilatkozatot

Tegnapelőtt megirtuk, hogy a szabad
elvűpártban szecesszió készül, mely katasz-
trófia lesz a pártnak, ha a fölrati javas-
latot el nem fogadják és ez a katasztrófát
ugy óhajtják elkerülni, hogy a javaslat elfo-
gadását nem akadályozzák, de fölterjesztése
ellen állást foglalnak, mert — így okoskod-
nak, mivel a király trónbeszédét nem mon-
dott, nincs mire válaszolni.

Igy egyeztek meg, de közben Tiszáék,
kiknek újabb elodázási terve nem sikerült,
be nem vallott, de megcsinált **obstrukcióval
akarják a felirat elfogadását mindaddig el-
odázní, míg a válság valahogyan meg nem
oldódik**, vagyis segíteni akarják Tiszát abban
a törekvésében, hogy a koronát minden kel-
lemetlenségtől és kényelmetlenségtől meg-
óvják, tehát a nemzet akaratának a Házban
való kifejezésétől is.

A tegnapi pártértekezletig ezt az ob-
strukciós tervet titkolták, tegnap sem val-
lottak be nyíltan, hanem a felirat ellen fog-
laltak állást.

A fölrat pedig ténylegesen olyan, mintha
a volt kormánypárton fogalmazták volna és
ha a függetlenségi párt is támogatja, csak
azért teszi, hogy az ellenzék jó egyetértést
ne bontsa meg. De az a mérséklés, mely
megvan a függetlenségi párt vezéreiben, nin-
csen meg Tiszáékban és ha a kilépéseket —
a mit nem hiszünk — ígérekkel sikerült is
elodázní, ezek okvetlenül bekövetkeznek a
vita folyamán, mer. nyilvánvaló, hogy a
Tisza-Gajary-Keglevich vezetése alatt álló
reakcionárius csoport elhatározta a fölrat
megobstruálását és így Moleczék szerint is,
olyan dolgokat elleneznek, amit az egész
nemzet óhajt, követel.

Új nagy pártalakulás.

A Budapesti Hírek írja: Politikai
körökben napok óta tartja magát a
hir, hogy már a legközelebbi napok-
ban egy 67-es alapon álló állítólag
kormányképes párt fog kialakulni. Ez
a kialakulás már a szabadelvű párt
tegnapi értekezletén előre vetette ár-
nyékát. Molecz s a többiek, akik a
Tisza indítványa ellen foglaltak állást,
előfutárjai egy készülő nagy szecess-
zióknak, a mely új helyzetet lesz hi-
vatva teremteni. Az értekezleten a
szabadelvűpárt 136 tagja közül csak
vagy kilenczven jelent meg s a hiány-
zók, valamint a megjelentek jelenté-
keny része is ki fog válni. Az új párt-
alakulás nagyja Bánffy Dezső báró, a
ki tegnap érkezett meg Bécsből. Hogy
mit csinált, kivel konferált az új párt
vezére Bécsben, azt mélységesen tit-
kolják, csak arról tudnak bizonyosat,
hogy Bánffy bécsi útja az új pártala-
kulással szoros kapcsolatban van.

Értesülésünk szerint a szabadel-
vűpárt elégedetlen elemei, szám sze-
rint hetvenen vagy nyolczvanan, de
lehet, hogy százan is, kilépnek a párt-
ból, fuzionálnak az újpárttal s az
egyesületek egy új nevet vesznek fel.
Ez a legújabb párt, mint tisztára 67-es
alapon álló, bizton számít a disszi-
densenk s a néppárt támogatására,
esetleg valami paktum révén az ó-sza-

badelvűekére is s így remélnék egy
kormányképes többséget összehozni.

E legújabb pártnak természetesen
báró Bánffy Dezső lenne a vezére.

Vármegyénk és vidéke.

A szoboszlói Bocskai-szobor alap-
javára eddig 32 ezer koronát jegyeztek.
A gyűjtés még folyamatban van. A
szoborbizottság, a képzőművészeti tár-
saság felkérése után nyilvános pályá-
zatot fog hirdetni a szobor elkészíté-
sére. A pályázat kiírását csupán az
hátráltatja, hogy végleges megállapodás
nincs abban a tekintetben, hogy a
jövő év szeptember 6-án leleplezendő
szobrot a városháza előtti tere, vagy
a piacztérre állítsák fel.

Rabló cigányok. Magában Szob-
oszló városában és a közel tanyákon egy-
mást érték a betöréses lopások és pajta
feltörések. Egy éjszaka 8—10 helyen törtek
be s loptak, a mit elvihettek. Sőt hogy a
lakókat megrémítsék, közbe-közbe revolver-
lövések is dördültek el. A rendőrség és
csendőrség megfeszített fáradozása után
végre elfogták a tolvajbandát. Egész rabló-
szövetkezet volt. Rostas Lénár cigány és
7 társa. Vizsgálati fogságba kerültek mind-
annyian.

Állat az emberben. K. B. gépész-
lakatos a verőfényes tavaszi napon a mult
vasárnap kerékpárra kapott s meglátogatta
Kabán lakó anyját. Visszajövet Szoboszló
alatt megállott s azzal az ürüggyel, hogy
míg szivarra gyújt, tartsa meg a gépet, ma-
gához hívta K. E. 13 éves leánygyermekét,
kit erőszakkal megfertőztetett. Az állati
szennvedély nem maradt titokban s a ren-
dőrség még aznap megállapította a tettest,
ki bizonyára elveszi megérdemelt büntetését.

Megjósolt betörés. Nagy Tamás
hajduszoboszlói tanyai lakos állított be egy
cigányasszony s hosszas czeremóniásas
után megjósolta a gazdának, hogy nemsó-
kára egy kis kára lesz. A gazda nagyon
halás volt a cigányasszony iránt, s jóaka-
ratu figyelmeztetésért s egy jó darab ka-
laecscsal jutalmazta meg a jósnőt. Harmadnap
muiva éjjel, csakugyan feltörték a Nagy
Tamás kamaráját s a tettesek két féldolai
szalonnát, 5 sonkát, 35 liter zsirt, kobászt
és nagymennyiségű husneműeket vitték el.
A rendőrség megállapította, hogy a betörést
debreczeni sátoros cigányok követték el,
akik a cigányasszonyt azért küldték jóelőre
a tanyára, hogy nézzen szét alaposan. A
tetteseknek nyomában van a rendőrség.
A debreczeni rendőrkapitányság iáviratilag
lett értesítve az esetről.

A paraszt szélhámos üzelmei.
Megirtuk tegnap, hogy a berettyó-újfalul
Sárréti Népbankban egy Kovács István nevű
nagyisü paraszt szélhámost tartóztattak le.
Kovács István csökmői gazda üzelmeiről
most bővebb értesülést kapunk. A furfan-
gos ember évek óta foglalkozott okmány-
hamisítással. Különösen a biztosítási kötvé-
nyeket tanulmányozta s ezek hamisításához
blankettái, aláírásai, pecsétjei állandóan ké-
szzenlében állottak. A tudákos ezermester
összeköttetésben állott budapesti uzorások-
kal, a kikkel közösen a hamisított okmá-
nyokat és értékpapirokat értékesítették. Teg-
nap a csendőrök a Kovács István csökmői
lakásán hazkutatást rendeztek és egy egész
halom biztosítási blankettát, aláírásai és pe-
csetmásolatot koboztak el. Az érdemes
szélhámos parasztot pedig beszállították a
nagyváradí ügyészség fogházába.

A
emberek
arra az
nap reg
gyilkossá
reggel u
Attila-té
dor czi
akasztva
szivbaja
lálban k
még na
között F
katosseg
zsónek,
előadása
szeszóla
emberrel
Fekete D
embert,
ismeretle

Az
Fekete D
mazta őt
keletkeze
kést ránt
Dezsőt. A
a rendőrs
hamar ké
Ferencz
ugy látsz
gyilkosság

A s
Chikagó
kocsisok
tek a do
ember
kergették
a néger
lásba he
előtt. A
meghalta

Egy

Ev. rel

Az a
tus egyhá
dúvármeg
sét, mely
dr. esperes
alispán el

A né
nyitotta m
szépen fo
szoboszló
lelkészke
rámutatott
érdemkre
alatt szerz

Az e
készített
vén az ü
maradt a

Néhá
hajtásáról
Zsigmond
szóba. A v
korona p
szükségess
mert Zsigr
után alig
vel pedig
közölg Zs
tett, az eg
hiány pótl
szóba az e

Mi az újság?

(Május 4.)

Az elátkozott ház. A babonás emberek sok ideig visszafognak emlékezni arra az aradi házra, amelynek lakóit tegnap reggel öngyilkosság, este pedig egy gyilkossági eset ejtette rémületbe. Tegnap reggel ugyanis, mint Aradról jelentik, az Attila-téren levő 4-ik sz. házban Dani Sándor cipészinas, a pinczekamrában felakasztva találtak. A szegény gyermeket szívbaja annyira kizozta, hogy attól a halálban keresett menedéket. Estére azonban még nagyobb rémületet keltett a háziak között Fekete Dezső huszonnyolc éves lakatossegédnek a meggyilkolása. Fekete Dezsőnek, öccsének, Fekete Lászlónak az előadása szerint, vasárnap este heves összeszóalkozása volt egy ismeretlen fiatalemberrel, aki a ház előtt fel s alá járkált. Fekete Dezső ugyanis kérdőre vonta a fiatal embert, hogy miért járkál a ház előtt. Az ismeretlen azt felelte:

— Katit várom.

Az ismeretlen ekkor kérdőre vonta Fekete Dezsőt, hogy vasárnap miért szidalmazta őtet és édesanyját. Ebből szóváltás keletkezett, melynek hevében az ismeretlen kést rántott elő s azzal mellbeszurta Fekete Dezsőt. A gyilkosságról azonnal értesítették a rendőrséget, mely a fiatal név után csakhamar kézrekerítette a gyilkost Szupparics Ferencz cipészsegéd személyében, a ki úgy látszik féltékenységből követte el a gyilkosságot.

A sztrájkoló bérkocsisok harcza.

Chikagóból jelentik, hogy a sztrájkoló kocsisok a nap folyamán többször löttek a dolgozó fuvarosokra. Háromezer ember támadt az ellenük és megkergették őket. Estefelé újból üldözték a néger kocsisokat, a kik védelmi állásba helyezkedtek egy hivatal épülete előtt. A sztrájkolók löttek. Többen meghaltak.

Egyházak és iskolák.

Ev. ref. egyházmegyei közgyűlés.

Debreczen, május 4.

Az aisészabolcs—hajduvidéki református egyházmegye ma délelőtt tartotta Hajdúvármegye székházában tavaszi közgyűlését, melyen egyházi részről Baltazár Dezső dr. esperes, világi részről pedig Rasó Gyula alispán elnökölt.

A népes közgyűlést Baltazár esperes nyitotta meg. Megnyitó beszédében hosszan, szépen foglalkozott Soltész László hajdúszoboszlói lelkészszel, ki most töltötte be lelkészkedésének 40 esztendejét. Az esperes rámutatott azokra az elévülhetetlen, nagy érdemekre, melyeket Soltész László 40 év alatt szerzett.

Az egyházmegye remek kivitelű bibliát készített Soltésznek, ki azonban hírével vevén az ünnepeltetésnek, szerényen távol maradt a közgyűléstől.

Néhány közgyűlési határozat végrehajtásáról tett jelentést az elnökség, majd Zsigmond Sándor volt esperes ügye került szóba. A volt esperes kezén eltűnt 37.000 korona pótlására az elnökség megtette a szükségessé vált törvényes intézkedéseket; mert Zsigmond magántulajdonának eladása után alig pár száz korona térült meg. Mivel pedig az óriási hiány pótlására vonatkozólag Zsigmond semmiféle ígéretet nem tett, az egyházmegyének kell gondoskodni a hiány pótlásáról. Ezzel kapcsolatban került szóba az egyházkerületnek az átirata, mely-

ben az egyházmegyét a közigazgatási és egyéb költségek befizetésére sűrgeti. Az egyházmegye úgy határozta, hogy az egyházkerülettől ez illetmények elengedését kéri tekintettel az őket ért váratlan, nagy veszteségre.

Zsinati rendes tagnak egyhangulag Kiss Ferencz püspökladányi lelkészt, póttagnak Szabó Lajos hajdúhadházi lelkészt választották meg.

Tóth egyházközség beküldötte bemutatás végett az egyházmegyének a lelkészi és tanítói díjlevelek új értékelését, miket az egyházmegye többek hozzászólása után elfogadott.

Hosszu és heves vitát provokált a létesítendő országos református lelkészi nyugdíjintézet tervezete, melyet véleményadás végett küldöttek meg az egyházmegyének.

Az általános vélemény hosszas vitaközös során úgy alakult ki, hogy a tervezetben lényeges hibák vannak s félő, hogy a tervezet szerint létesítendő nyugdíjintézet nem tud majd megfelelni a hivatásának s valóságos rokkant intézetté válik. A közgyűlés a tervezet elleni kifogásait felterjeszti az egyházkerülethez.

Néhány közigazgatási ügyet intézett még el a közgyűlés.

Délután egyházmegyei bírósági ügyeket tárgyaltak, közöttük a hajdúszoboszlói papválasztás ügyét is, amelynek tárgyalását késő éjjel végezték be.

Az eredményt fél 11 órakor hirdették ki, amely szerint a **hajdúszoboszlói papválasztást megsemmisítették** és új pályázatot hirdetnek. Betteky Lajos megválasztása tehát érvénytelen.

Vizsgálatok a debreczeni ref. főgymnasiumban. Május 10—11 a VIII. o. magánvizsgálata, május 13. a VIII. o. osztályvizsgálata, május 16—20 írásbeli érettségi vizsgálatok. Junius 14. rendkívüli tárgyak vizsgálata d. e., tornavizsgálat d. u.; junius 15 a VII. o. vizsgálata egész nap, I. A szakasz d. e., B szakasz d. u.; junius 16-án a VI. o. vizsgálata egész nap, II. o. A szakasz d. e., A. szakasz d. u.; junius 17-én V. o. A szakasz egész nap, III. o. A szakasz d. e. B. szakasz d. u.; június 19-én V. o. B. szakasz egész nap, IV. o. A szakasz d. e., B. szakasz d. u.; junius 20—22 magánvizsgálatok és pedig junius 20—21-én I—IV. o., 21—22-én V—VII. o., a magánvizsgálatok írásbeliek és szóbeliek; junius 23—28-án szóbeli érettségi vizsgálatok.

Városi közigazgatásunk.

Bizottsági ülések. A város közigazgatási bizottsága május 5-én, a szervező bizottság május 6-án délután 3 órakor tart ülést.

Debreczen és a miniszterium. Érdekes esettel fog nemsokára foglalkozni a közigazgatási bíróság. A panaszos Debreczen városa, a panaszlott pedig a belügyminiszterium. Az eset úgy történt, hogy mintegy 10 évvel ezelőtt ide származott egy Querelló Pálné nevű asszony, a ki nagy nyomoruságban élt. Naiv hittel kérvényt intézett a királyhoz s kérte, hogy abból a rengeteg pénzből, a mit palotájában vernek, — juttasson neki is valamit. A kabinettiroda a kérvényt leküldte a belügyminiszteriumhoz, ahonnan azzal küldték Debreczen városához, hogy a város nyújtana valami segélyt a szegény asszonynak. Ennek folytán a város rövid időközben összesen 556 korona segélyt adományozott az elhagyatottnak. Mikor azonban Querelló Pálné illetősége után kezdtek kutatni, kiderült, hogy Olaszországba való, tehát olasz állampolgár. Debreczen városa ekkor lépéseket tett az illető olasz falunál a külügyminisz-

terium utján az összeg megtérítése iránt, de az eredményre nem vezetett. Miután a külügyminiszterium sem akart hallani az összeg megtérítéséről, Debreczen a belügyminiszterium ellen fordult, ennek elutasító határozata után pedig a közigazgatási bírósághoz.

Színház.

Elnémult harangok. Hiábs, hiába! János vitézt nyárfői melegben is tömött színház nézi végig, az Elnémult harangok-at bizony csak kongó ház. Innen látszik, hogy nagy az a veszedelem, amelyet Rákosi lát és látat ebben a korszerű darabjában: a mi népünk aluszékony, tehetetlen és ingattag, az a másik pedig álnokul eleven, kigyóian okos! Az előadás különben jó volt, mint a boldogabb időkben. Sőt részleteiben jobb is. Amit például Mészáros Gizella a székely cselédeány alakjában mutatott: tiszta, egészséges művészet. Fenyéri játszotta az oláh pópát. széles, erős vónásokkal. Volt egy jelenete, mikor az ember elhámult kifejező képességén. Palágyi erősebb volt, mint máskor, a nemes arczelű Menszáros Margit erős és okos, külső megjelenése ezuttal is igazán szép. Legtöbb művészettel a második felvonás első jeleneteit játszották meg: Ebergényiné, Menszáros, Mészáros és Iványi.

Színházi hírek. Pénteken kerül huszonegyeszer színre Bakonyi Károly és Kacsóh Pongrácz 3 felvonásos daljátéka a „János vitéz”. Szombaton lesz a hemutatója Szemere György 4 felvonásos színművének, melynek a címe „Erősek és gyöngék”. A színmű főbb szerepeit Hadrik Anna P. Menszáros Margit, Ebergényiné, Palágyi Lajos, Csontos Gyula, Klenovits György, Fenyéri Mór, Mezei Péter, Iványi Antal és Szilágyi Aladár játsszák.

Társas-élet.

(Emlékezés Vas Pálról. — A harmatkása története. — Legszebb levél, legszebb virág.)

A májusi kertészkedés hónapjában különösen érdekesek az itt következő sorok. A régi országos nevű kertésztől, Vas Pál kollegiumi kertésztől, eleink kertészkedéseiről eleveníti fel emlékeit az ő zamatos, meleg előadásában Morvay Károly kedves bátyánk, a mult századbeli még erős nemes osztálynak mély érzésű krónikása és egyik az utolsók közé tartozó nagy tagja.

De beszéljen helyettünk maga a zamatos, kedves írás, a melyet Morvay Károly bátyánk írt.

*

Az 50-es években vajmi kevés ember járt kívül a faluja határán. Még a ki internálva sem volt, nem örömet ment Budapestre. Valljuk meg: nem is volt mindenkinek rá való költsége a hosszú utat tengeren megtenni. Ha kellett, hát Debreczenig utazott.

Igy a gazdálkodás mellett felfért egy kis szórakozás is. Ezt a gyönyörűséget kinek-kinek a virágos kertje szolgáltatta. Nemes galyakat szerzett, oltogatott, ültetgetett. Ebből az időből ki ne ismerte volna Vas Pált? A debreczeni fűvészkert megteremtőjét, a szenvedélyes gyümölcs- és virágtegyéző növénytan tanárát. Az ő lankadatlan szorgalmának, összeköttetéseinek köszönhetően nagyrészt otthonunkbeli szórakozásunkat és izletes gyümölcsstermésünket.

Vas Pál vevői közt észrevette a szenvedélyes kertészkedőt, annak örömmel magyarázott. Figyelmeztette a vásárolt növény földvegyletére, árnyékos vagy napos helyre ültesse-e? Mennyi, mi időbeli öntözést kíván? Figyelemmel kísérte a három-negy me-

gyébe szőhordott növények sorsát és mindig hűen lett értesítve felőlök.

Debreczeni Szentgyörgy szabadságkor egymásnak adták a fűvészkerti melegház kilincsét urak, asszonyok, hogy Vas Páltól valami eddig nem látott új virág vagy sző-oltványt vigyenek haza!

Bent jártam én is. Mondom a nőtestvéremnek:

— Végeztem, most már megyek Vas Pálhoz.

— Veled megyek én is — mondá nővérem.

Igy együtt léptünk be az öreg ur szentélyébe. Válogattam egy jókora fűveskosárba való cserepes virágot, közte volt egy akkor még újdonság, egy teljes, bimbós azalea. Nehezen vált meg az öreg ur ettől.

— Na odaadom! diszteni fog a szamosközi jó földben . . . — Jó kézben lesz! satöbbi.

Luiz testvérem jó kedvet kapott s kiszedegetett egy néhány cserepes virágot:

— Mi lesz ezeknek az ára Vas báci? — kérdezi hozzáfó dultva.

— Nincs árunk . . . Oda nem adok többet — meghalni! . . .

Ki is szedte a Luiz keze közül; hiába rimánkodott neki. Üres kézzel jött el az öreg urtól.

Egyedüli foglalkozás volt akkori időben az áldott föld, — hát sokan és több félével kísérleteztek, akkor a legintelligens sebb gazdák.

Történt, hogy a napam asszonyának nálunk nagyon izlett a „harmatkása“, szatmár-megyei specialitás. Meg is ajándékozta vagy négy itczével; a lány, az én feleségem; el is tanulta a készitési módját is. A mint haza ért Kis Jenőbe — meghívta ebédre a József főherczeg kisjenei uradalma tisztartóját és nejét, Kralicz Antalékat.

Nagyon izlett Kralicznak és tudakolta, hogy juthatna hozzá?

— Adok én beőle, megfelezem. — És így kapott a tisztartó ur két itcze harmatkását a napam asszonytól Kralicz és a kísérleti telepen elvetette!

Várta, várta a kikelését, öntöztette is, de hiába! nem bujt azokból ki egy szemnyi sem.

A harmatkását, a Szamosköz egy részén vizárokából harmatos szitával csapják és fogják fel. Aztán köleshántó malomba viszik, héjától így megszabadítva árusítják és pedig nem olcsón. Ebben a szomorú években is harmincz krajczár volt itczéje.

Tudni való, hogy a köleskása sem kél, ha meghajalják és úgy vetnék el. A tisztartó ur nem kérdezősködött, de hát a tenyészési módját a napam asszony sem tudta. Nevettek is később rajta sokat . . .

Az ünnepek alatt egy olyan birtokos urral beszélgettem, a ki a löhere-levelét tartja a legszebb levelnek. És a virágzó buzakalászt — a legszebb virágnak a földön. Ő mezei gazda, — szerinte a virág kedveők csak poéták. Így változott meg a világ!

ÚJDONSÁGOK.

A. ifjuság vasárnapi ünnepélye.

(Utolsó intézkedések.)

Vasárnap az ünnepély főnapján reggel 8 órakor lesz a gyülekezés a vármegye háza udvarán, ott fognak a koszorus lányok vőfélyeikkel gyülekezni, oda mennek az

egyesületek és testületek saját zászlóik alatt, valamint a vidéki városok és egyesületek saját zászlóik alatt, valamint a vidéki városok és egyesületek képviselői. Ott történik meg a menet felállítása. A menet pontban fél kilencz órakor fog megindulni.

A nagytemplomhoz érven, ott a menetben résztvevők a temp'omban a rendező bizottság rendelkezése szerint a következőleg foglalnak helyet. A szószékkal szemben levő első sorban a zászlóánya és a vőnőkök, az utána következő négy sorban a koszorus leányok ülnek.

— A keleti hajó északi oldalában, a szószéktől balra a 10 első sorban a diszelnőkök és notabilitások foglalnak helyet, a déli oldalban az öt első sor a koszorus vőfélyek számára van fentartva, utánuk a társ főiskolák és a két egyetlen ifjuságának kiküldöttei ülnek. — A nyugati hajó északi és déli oldalában, a szószéktől jobbra az öt első sor a koszorus leányok család tagjainak helye.

A déli hajó mindkét oldalában a debreczeni akadémiái ifjuság, továbbá az egyesületek és társulatok helyezkednek el.

— Az orgona előtt levő karzat a tanítóképzői énekkar, a keleti hajó karzata a főgimnáziumi ifjuság, a déli hajó karzata az egyesületek helye. — Végül az itt fel nem említett s külön ki nem jelölt helyek a nagy közönség rendelkezésére állanak. A közönségnek érdeke, hogy ezt a beosztást figyelembe vegye, mert másképp a rendet fenntartani nem lehet.

Az ünnepi istentisztelet sorrendje a következő:

1. Felálló ének: 37. dicséret 1. verse.
2. CXIX. Zsoltár. 1. és 5. verse.
3. Imádság. Tartja: Dr. Erdős József theologiai akad. dékán.
4. Egyházi ének. Irta: P. Nagy Zoltán tanítóképző intézeti tanár, e'adja az ev. ref. tanítóképző intézet énekkara.
5. Egyházi beszéd. Tartja: Dicsőfi József. ev. ref. lelkész.
6. 179. dicséret 10. verse.

Az istentisztelet után a menet az előbbi sorrendben feláll s a főtéren, Deák-ferencz utcán, Petőfi téren, Hunyadfi utcán és a Főtéren át a kollégiumba vonul, hol az új zászlónak a tulajdonképani felavatása fog lefolyni.

A vasárnapi ünnepekből még hátra van a diszebed, melyre a notabilitások már mind kiváltották jegyeiket, a fővárosból pedig táviratilag foglaltak helyeket a diszebeden este a diszeledadás s végül a bál.

A bálra előjegyzett helyek a bálrendező bizottság felhívása szerint még a mai nap folyamán okvetlen kiváltandók, mert tovább az előjegyzés érvénytelen lesz. Ugyancsak a bálrendező bizottság tudatja, hogy a földszinten négy újabb páholyt állított fel, melynek jegyeit Borsos Kata és Záder Lajos czégek üzleteiben kaphatók.

A színházban tartandó diszeledadás próbái már napok óta szorgalmasan folynak. Itt emlíjük meg, hogy a diszeledadásra minden jegy elfogyott.

A jó ekony adományok naponta folynak a rendező bizottsághoz, így legújabbban Lengyel Imre, egyházmegyei gondnok száz koronát küldött az ifjusághoz.

A zászlóánya elébe a ma esti vonattal négy tagu küldöttség megy a fővárosba. A zászlóánya fogadtatására a legmesszebbmenő intézkedéseket teszi meg a rendező bizottság. Nagy meglepetéssel fog szolgálni a fogadtatás.

Esküvő a halálos ágyon.

A nagyváradi anyakönyvvezető megható funkcziót végzett tegnap, a mikor egy halálos beteg leányt házastársává nyilvánított a férfinak, aki ezzel a kötéssel nevet adott kis gyermekének.

Győri István, a Guttman-féle téglagyár elö munkása évek hosszú sora óta élt közös háztartásban Szondy Máriával, s igazán mély szerelmüket már rég készülték, hogy megáldassák az oltár előtt, de a frigy törvényesítésének többféle akadály állt útjába. Nemrégiben gölya szült a házra, s azóta, hogy a nő gyermeknek adott életet, állandóan betegeskédett. Mostanában pedig a baja annyira válságosra fordult, hogy utolsó óráit éli szegény. A férfi kívánságára tegnap Conrad Gyula anyakönyvvezető egybeadta a haldokló asszonyt vőlegényével.

Az anyakönyvvezető Vadász József irnokkal hajtatott ki Pecszeszőlösi uton levő házba, a hol a rokonság könyezve készülődött a szomorú esküvőre. A haldokló puha párnái közt ült a fehér ágyban, s valami tulvilági boldog mosoly fénylett az arcán, mikor az anyakönyvvezető szokásos kérdéseire egy egy elhalóan halk igenel felelt.

— Én tehát önöket — mondta a rideg szertartás befejezéseül az anyakönyves — egybehangzó kijelentéseik alapján házastársaknak nyilvánítom.

A férj odatérdelt hitvесе elé és az erős férfi hangosan zokogott. És nem maradt a kis szobában szem szárazon. A szegény asszony egy két nap mulva befejezi életét.

— **Vasuti gyűlések.** A fűzesabonyi vasutársaság igazgatósága május 2-án d. u. 2 órakor, az érmelléki h. é. v. r. t. pedig május 9-én délelőtt 9 órakor tarja gyűlését Debreczenben a városháza közgyűlési teremben.

— **Emlékszobor egy még élő parasztembernek.** Az is ritkaság, a mit Nagyösz torontálmegyei község megcselekedett. El a községben egy Tuzenai Lajos nevezetű egyszerű, parasztsorba tartozó, dolmányos ember, a ki mint illetáns gyógykovács, az állatgyógyítás terén olyan sikereket ért el, hogy az egész vidék háláját érdemelte ki. Azt mondják róla, hogy a mely beteg állat az ő kezelése alá került, meg is gyógyult egy szálíg. Semmiféle diplomája nincs ugyan, de mivel szolgálataiért sem szegénytől, sem gazdagtól soha semmiféle díjazást el nem fogadott, másrészt pedig meglepő eredmények tanúsították ügyességét, működésével szemben a hatóság is szemet hunyt. A község s a kör-

Két nagy csődtömeget

vettünk minek folytán a következő árakban árultak: Feulard Saten 1 méter 10 kr. Egész széles kefezsínór 3 1/2 kr. Moiré Impress 15 kr. csikos finom derékbélés 23 kr. Atlasz Saten 23 kr. 120 széles divatszövet 26 kr. Nagyon jó delain reclam ár 22 kr. Minden cikk féláron — Minden vevő egészen ingyen életnagyságu fényképet kap. **Wallerstein Fülöp fia** Piacz-utca kistemplommal szemben.

Üzlet

nyék lakossága most azzal rózza le iránta háláját, hogy ércszobrot állít neki Nagyösz község főterén. A mell-szobor, melyet Lukácsy Lajos szobrász készített, ércbe öntve már készen van a nevezett szobrász várbarzári műtermében. A szobrot pünkösdkor leplezik le.

— **Szabadságon.** Varga Emil dr. kerületi orvos 10 napi szabadságra ment. Távolléte alatt Bakányi Emil dr. helyettesíti.

— **Diszes esküvő.** Fényes násznép gyűlt csüörtökön délelőtt háromnegyed 12 órakor össze a helybeli állami anyakönyvi hivatalba, hol Redt Sigfried államvasuti hivatalnok és Steiner Lonka keltek egybe. A polgari házasságkötést Járossy Lajos állami anyakönyvszertő lenületes beszéd kíséretében végezte. Innen az új pár a násznéppel együtt a Deak Ferencz utczai izraelita templomba hajtatott, hogy a fényes esküvő egyháziilag is megkövessék. Dében a násznép az Angol Királynőben fényes lakomához ült, honnan az ifju pár a délutáni gyorsvonattal naszutra indult.

— **Közgyűlés.** A rabsegélyző egyesület május 14-én délelőtt 11 órakor tartja évi rendes közgyűlését a városhaza közgyűlési termében.

— **Felhívás.** A helyben működő mind azon m. t. dalgyűletek működő tagjait, kik a május 7-iki zaszóavatási ünnepeken részt veendnek, tisztelettel kérem, hogy az összehozások begyakorlása és az egyöntetű eljárás megállapítása végett péntek (május 5.) este pontban fél 9 órakor a főiskolai énekteremben megjelenni sziveskedjenek. Tisztelettel: Csúrka István d. e. titkár.

— **Gondatlanságból baleset.** A debreczeni vasuti állomáson szerdán reggel 8 órakor Gombácsi Gyula vonatnálhazó teljes erővel csapta be az egyik III. osztályu kocsiját és Asztalos János hajduböszörményi születésű, 23 éves 39. gyalogezredbeli közlegény balkezének mutató ujját odacsukta. Az ujj első ízét teljesen összeroncította a nehéz ajtó. A gondatlan vasutatást feljelentette a sértett.

— **Halálozások.** Meghaltak: Nagy Ferencz ev. ref. 72 éves, Badzó Anna g. kath. 3 hónapos, Koroknai Maria g. kath. 9 hónapos, Tasi József ev. ref. 58 éves, Suba Maria ev. ref. 20 éves, Szállási Gábor ev. ref. 25 éves, Szatmári János ev. ref. 71 éves, Rot János ev. ref. 22 éves, Kas Gyula ev. ref. 7 éves, Béres Irma ev. ref. 10 éves, Bakonszegi János ev. ref. 30 éves.

— **Zuhanas a kutba.** A kutját tisztítottatta Csongrádi József Tóczóskert I. járás 15. sz. a. lakos. Szabó András felsőjózsa napszámos vállalkozott a munkára és kötélen ereszkedett le a kutba, de a kötél elszakadt és ő lezuhant, de oly szerencsétlenül, hogy mindkét lábfeje eltört. Beszállították a kórházba. A rendőrség a vizsgálatot megindította.

— **Dalpróba.** „Az aliszti kör elnöksége felhívja dalköreinek működő tagjait, hogy szombaton f. hó 6-án este 7 órakor az állomási épület bal sarkán lévő iskola szobában (I. emelet) tartandó dalpróbán teljes számban okvetlen megjelenni sziveskedjenek”. Tejes tisztelettel: az elnökség.

— **A lépfenés borju áldozata.** A múlt hónap 19-én Dóczy Jánosné egy leszurt bornyut hozott a vágóhídon levő mészárosoknak feldolgozásra. A kényszer-vágás után azonban konstatáltatott, hogy a bornyu lépfenében szenvedett. Az állat eltakarítását Tóth János 22 éves munkás végezte, ki valahogyan megsértette a kezét a bornyu eltakarítása közben. Sérülésére ügyet sem vetett, és tovább folytatta munkáját. A bajt még akkor sem tekintette fontosnak, mikor a kezefején pokolvar féle kelés támadott, ami hamarosan el is múlt ugyan, azonban akkor a karján támadt egy f. kely. Elment dr. Bakányi Emilhez, majd dr. Engelhez, aki rajta lépfene fertőzést konstatált és beszállította a kórházba. Állapota a mai napon valamivel jobbra fordult ugyan, de még nincs teljesen túl a veszélyen.

— **Piszkos pékműhelyek.** A II. kerületi rendőrkapitánysághoz a múlt héten névtelen feljelentés érkezett egész sereg pékműhely-tulajdonos ellen, hogy azokban rettenetes a piszok, csavargók dagasztanak és a dagasztó teknőkben hálnak. A névtelen feljelentő, mint a vizsgálat be is igazolta, igazat állított. A rendőrség az illetők ellen megindította az eljárást, a közönség pedig joggal elvárhatja, hogy példás szigorúsággal büntessék meg azokat a pékmestereket, a kik ily súlyosan vétnek a mit sem sejtő, fogyasztó közönség ellen.

— **Ki akar selyemhernyót tenyészteni?** Tisztelettel tudatjuk a selyemtenyésztés iránt érdeklődő egyénekkel, hogy a kikeltés már megkezdődött és jelentkezőseket a mai naptól elfogadunk. Boldogkert 12 sz. Az országos selyemtenyésztési felügyelőség.

— **Rövid hírek a rendőrségről.** Balog István utczai botrányt rendezett és a rendőröket megtámadta. Bekiérték. — Wagner János és Stadler József iparossegédek a múlt éjjel a Tizenhárom városban beverték a világos ablakokat. — Még a múlt év ő zén lopta el ismeretlen tetes dr. Burger Péter orvos 200 korona értékű téli kabátját és szőrme-sapkáját. A tolvajt most Kecskeméten Pintér István személyében elfogták. Hazatolon ezolvák.

— **Ügyvédi irodámat** Piacz u. 78. sz. alá (Tihanyi-házba) helyeztem át. Dr. Tervev Tamás ügyvéd.

— **Debreczen legszebb** berendezésű kávéháza ma kétségtelenül a Magyar Király kávéház, hol esténként felváltva elsőrendű cigányzenekarok játszanak. Ma Kiss Béla tart hangversenyt teljes zenekarral. Pontos és előzékeny kiszolgálásról az előnyösen ismert Erős Jakab kávé gondoskodik.

x **Divatos** fiu sapkák 30 krtól, fiu kalapok 70 krtól, fiu szalma kalapok 25 krtól, férfi divat szalma kalapok 40 krtól, férfi posztó divat kalapok 1.20 krtól Fisch Testvéreknél főtér.

x **Prima** hizlalt cukortorma 1 kiló 28 kr., pergetett akáczméz 1 kiló 60 kr. Dávid Zoltán üzletében, Rákóczy- és Eötvös-utca sarkán. — Ropogós, vizes és ecetes uborka üvegenként vagy darab számra jutányos árban. — „Tutti-frutti” vegyes gyümölcs-iz, egy kiló 50 kr. Telefon szám 315.

x **Női confectió** ujdonságok überzier, angol u. azo Raglan, Vizmentes Impriqualt Uisterekben alkalmi eladás Rózsa Lajos divatáruházában.

x **Használja** a híres **Hajdusági pedrót.** Egy doboz 50 fillér. Kapható **Grossz Nagy Ferencz** gyógyszerésznél Debreczen, Kossuth-utca **Arany-egyszaru** gyógyszerészertár.

Irodalom és művészet.

Jörgné Draskóczy Ilma versei megjelentek. Singer és Wolfner, az ösmert könyvkiadó fővárosi cég igen izléses és diszes kiállításban jelentették meg az egyik legszebb tehetségű magyar költőnk „Versek” kötetét. A tavaszi könyvpiacson ennél kedvesebb verseskötet nem jelent meg. Az irodalmi körökben idáig is nagy és igaz elősmérréssel fogadott kiváló tehetségű költő ez a kötet még inkább kifogja emelni. A sok tetszetős kavics között végre a költészet igazi gyémánt tehetségét ösméri meg ebből a műből az irodalomnak minden barátja. A rendkívül érdekes és becses költői művet ösmertetjük és arra esetleges megrendelést ifjabb Móríczy Pál felelős szerkesztőnk is elfogad.

A **faklya** czimen újabb kötetét kaptuk meg a Richtzeit Arthur kolozsvári hírlapíró által szerkesztett irodalmi, művészeti és főbbképen társadalom tudományi heti újságnak. Magas színvonalu, változatos tartalom ajánlják a kies erdélyi főváros élénken, izléses és tudással szerkesztett szép újságját, a melynek egyik becses cikkét, a dr. gróf Wass György által írott „Kie lesz az ország?” czimű hazafias cikket épen lapunk mai számában, az irányhelyen közre is adjuk. Ajánljuk a figyelemre az újságot és mai cikkünket is.

Országgyűlés.

Budapest, május 4.

Jusch Gyula elnök fél 11 órakor nyitja meg az ülést.

Oolicsányi László jegyző felolvassa a tegnapi ü. és jegyzőkönyvet, melyet minden hozzászólás nélkül hitelesítenek.

Az elnöki előterjesztések után rátérnek a felirati javaslat általános vitájára.

Az előadó beszéde.

Gróf **Batthyány Tivadar**: A többség szükségesnek tartotta, hogy feirattal forduljon a királyhoz s kérje meg, hogy bizza a kormányalakítást az új többségre. Megemlíti a közelmúlt politikai eseményeit. Az 1899: XXX. t.-c. rendli, hogy a míg nincsen új vámtarifa, addig nem lehet megkezdni az új szerződés iránti tárgyalásokat. Ezt a garancziális törvényt nem respektálták. Elmondja, hogy milyen küzdelmes parlamenti harcznak volt az okozója az ujonczemelési javaslat. Előbb ridegen követelték azt, később ugynevezett nemzeti vívmányokat helyeztek kilátásba, de mindezen elkéstek. (Ugy van! a baloldalon.) E bajok daczára múlt év tavaszán dolgozott a parlament. Nemsokára azonban megjelent az ugrai levél s ettől datálódik a végnek a kezdete. (Ugy van! a baloldalon.) Ez idézte elő a január 26 ikát.

Üzletáthelyezés miatt

a legújabb tavaszi ujdonságok, női és gyermek felöltőkben, nap- és esernyők, blouzok, alsó szoknyák (juponok), gyermek ruhák stb. míg a készlet tart mesés olcsó áron kaphatók **Darvas Testvérek** női- és gyermek felöltők áruházában **Debreczen, a Hungaria mellett.**
Az üzlethelyiség kiadó.

A jobboldal mindig a többségi elvre hivatkozott. Ezzel idézhették elő a novemberi események, a december 18 és a mostani szerencsétlen állapot. A mostani választások szintén egész sorozatát mutatják a választási visszaéléseknek. (Ellenmondások jobbról.) A főváros minden kerületében óriási pénzek kerültek forgalomba s a hivatalos korrupció minden vonalon erőszakoskodott. Vázsonyi pártjával együtt például soha nem látott annyi pénzt, amennyi a választáson ömlött. Elmondja, hogy a választások óta mi történt. Figyelmezteti a visszaélésekre, miket a kormány ideiglenes uralma alatt elkövetett. Utal a volt házelnök nyugdíja ügyére, melyet a törvény sérelmes értelmezése útján intéztek el. Szól a kinevezésekről és kitüntetésekről, melyekről egész Európa tudja, hogy politikai háttérük van s ez okozza a nagy felháborodást, amit keltenek.

Báró Kaas Ivor: Hát még mi van eladó? (Derűtlenség.)

Endrey Gyula: Orvosi diplomákkal is kereskedtek.

Gróf Batthyány Tivadar: Ismétli, sürgős a megoldás szükségessége. Minden percznyi késedelem kár s az ideiglenes kormány sérelme olyan súlyos sérelem, hogy azt minden körülmények közt korrigálni kell. A többségnek fel kell takarni a helyzet képét a korona előtt. Ezért szükséges a felirat. (Helyeslés a baloldalon.)

Minden parlamentáris alkotmánynyal bíró országban természetesen azon pártból kerül ki a kormány, amely többségben van. A választásoknál a szövetkezett baloldali pártok együtt győztek s így természetes, hogy a koalíció programja jut uralomra. A szövetkezésben lévő pártok azért mind fentartják a programjukat, egyik sem akasztja szögbe az elveit. Kormányprogramot sem a felirati bizottságnak, sem a Háznak nem hivatása adni. Szól a választói reformról. A választások szabadságát, olcsóbbá tételét és tisztaságát akarja megszerezni, ezért a kerületek ujonnan való beosztása elkerülhetetlen, a fuvardíjak és alkotmányos költségek törlendők, a kuriai bíráskodásról szóló törvény fentartása garantírozott. Adóreformot az új többség csak a progresszivitás alapján akar csinálni. A gazdasági kérdésnek Ausztriával való rendezése tér át. A szabadelvűpárt magartartása ebben a kérdésben sem őszinte, szinte azt kívánja, hogy adja ki a koalíció az összes fegyvereit a kezéből és úgy menjen ütközetbe. A katonai kérdésekről szólva, a koalíció kívánságait külön magyarázni sem kell. A függetlenségi párt sziklaszilárdan áll az önálló magyar hadsereg követelése mellett, de amíg többségre nem jut, addig meg kell elégednie, ha az a törvény hajtatik teljes egészében végre, amelynek életbelépése immár előrehaladás. Azt mondják, hogy a magyar kommandó mellett lehetetlen a vezénylet egysége. Eddig is három nyelv volt a hadseregben, mégis egységes volt a vezénylet. A részletekre nézve két momentumra terjed ki. Az első a megszólítás dolga. A felirati bizottság a feliratot ismét így írta: „Felséges apostoli király!” Ez is az egyedül helyes, de kifogásokat emeltek ellene s mivel ebben a dologban kár volna még jobban kiélesíteni az ellentéteket, az a véleménye, hogy tartsák fenn az eddigi szokást és megszólításba vegyék oda a császár címet is. Ez egyik. A másik az aláírás amely így hangzik: „Horvát-Szlavonországok egbegyűlt képviselői”. A jelző ellen kifogás volt s ő neki sincs kifogása az ellen, ha azt elejtik. Beszéde végén újból ajánlja a feliratot elfogadásra s azt hiszi, a király meg is fogja azt szívelelni. (Nagy taps a baloldalon.)

A szabadelvűpárt álláspontja.

Nagy Ferencz: (Nagy zaj a jobboldalon.)

Endrey Gyula: Halljuk a tanár urat!

Nagy Ferencz: Rendes parlamenti gyakorlat szerint kétségtelen, hogy a felirat a trónbeszéd válasza szokott lenni. (Nagy zaj.)

Az elnök: Kérek csendet! Ne tessék folyton zavarni a szónokot.

Nagy Ferencz: Nem is tud esetet, hogy ettől a szokástól valahol eltértek volna. (Zaj.) Az országgyűlés be nem várja a felelős kormányt, hanem megjelöli az irányelveket, melyeket az új kormánytól kíván, hogy így a koronának az új kormány kinevezésénél segítségére legyen. A király már eléggé tájékozva van és egyenesen sértés volna, ha még külön is informálni akarnók.

Rákosi Viktor: Egyszóval csak Khuen-Hédervary informáljon továbbra is. (Derűtlenség.)

Nagy Ferencz: Rátérek azonban a felirat tartalmára és kijelentem, hogy mi a közeledésre és az ellentétek eltüntetésére törekszünk. (Helyeslés.) Kijelentem, hogy a feliratot egész általánosságban helyeslem is.

Felkiáltások: Hát akkor miért beszél ellene?

Nagy Ferencz: Felolvassa a javaslatnak pozitív irányeszméit. A parlamenti reformot ő is kívánja. Ő is fontosnak tartja a választókerületek helyes beosztását, az általános jogrendet, szükségesnek tartja a népszéles rétegek érdekében foganatosítandó közgazdasági és szociális reformokat. (Zaj.)

Felkiáltások a baloldalon: Hát miért nem csinálták eddig!

Nagy Ferencz: Ő is rokonszenvezik azzal a gondolattal, hogy az önálló gazdasági berendezkedés kellő előkészület után megteremtessék.

Endrey Gyula: Mikor államtitkár volt nem kívánta!

Nagy Ferencz: Ő is nevezetes és jogos kívánságnak tartja, hogy a hadsereg nemzetileg jellege kidomborítsa. De nemcsak ő, hanem majdnem valamennyien ezt kívánják. (Nagy zaj. Derűtlenség.)

Endrey Gyula: Tehát mégis csak majdnem valamennyien. Sőt úgy hiszi, hogy még az is, akihez a felirat intézve van, a király sem talál a feliratban olyasmit, amit neki vissza kell utasítani.

Kubik Béla: Ime, az új homo regius. (Nagy zaj.)

Nagy Ferencz: Még azt is, akik végcél tekintetében az önálló magyar hadsereget vallják, visszaszorítják ezt a követelésüket, csak hogy a koalíció egyetértése meg ne zavartassék.

Polónyi Géza: Ugyan, legyen vége a komédiának! (Nagy derűtlenség a jobboldalon.)

Gajary Géza: Azt hiszem, hamar vége is lesz a komédiának!

Szabó István: Szégyen, hogy magyar ember ilyen módon akar érdemeit szerezni.

Az elnök: rendreutasítja Szabó Istvánt.

Nagy Ferencz: Szinte érthetetlen, hogy ilyen körülmények közt miért húzódik ennyire a válság. A választások eredménye szerint a szabadelvűpárt kisebbségbe jutott, tehát kormány belőle nem alakítható. A kormány ezt a tényt tudomásul is vette és lemondott, tehát a választások eredményét a legszigorubb alkotmányos értelemmel interpretálta. Az kétségtelen azonban, hogy új kormány a szintén nem többségben levő függetlenségi pártból hasonlóképpen nem nevezhető ki. A választások eredményéből kétségtelen, hogy a nemzeti többség még mindig ragaszkodik a 67-es többséghez. (Derűtlenség balról.) A horvát képviselők a közös ügyekben egyenrangú tagja a Háznak.

Az elnök (csenget): Ha jól értettem, a képviselő ur azt mondta, hogy a horvát képviselők egyenrangú tagjai a Háznak.

Nagy Ferencz: Közös ügyekben, így mondtam!

Elnök: Ezt nem hallottam. Bocsánatot kérek.

Nagy Ferencz: A horvát képviselők is a 67-es alapot tartják helyesnek. Tehát a függetlenségi pártnak legalább passzive támogatni kell az új kormányt, hogy ez megalakulhasson. Szól az obstrukcióról, mely az utóbbi években szinte intézményes eszköze a magyar parlamentnek.

Kubik Béla: Három hónap óta ki obstruál?

Nagy Ferencz: A választások eredménye szent pozitívum arra, hogy a 67-es pártok még mindig többségben vannak. Hogy milyen néven neveztessek ki az új kormányt, erre nézve azonban a választások eredménye nem ad pozitív utbaigazítást. Éppen az előtérben álló gazdasági és katonai kérdésekben nem lehet ezt biztosan megállapítani. (Zaj.)

Kossuth Ferencz pártja nevében kijelentette, hogy a 48-as párt tovább küzd elvei megvalósításáért és diadalért, de azért a feliratot elfogadják. A szövetkezett ellenzék két célért küzd: hogy a nemzeti ellenállás lehetővé tétessék és a magyar állam kiépíttessék. A szövetkezett ellenzéknek igenis van közös programja. Tagadja, a mit Nagy Ferencz állít, hogy a 48-as párt a rideg tagadás elve alapján áll. A 48-as párt elvek megvalósításáért küzd, tehát nem állhat a rideg tagadás alapján, sőt éppen ezért támogatja a feliratot is. (Taps.) A király nem eléggé tájékozott, azért tart oly soká a kormányválság és azért ülnek még itt a bukott kormány tagjai. Mi az alkotmányért az alkotmánnyal küzdünk és nem — bárósításokkal. (Hosszantartó éljenzés és taps.) A koronának respektálnia kell a nemzet akaratát, a kormánynak és pártjának pusztulni kell. Nem igaz, hogy a szövetkezett ellenzéknek a választások előtt nem volt programja. Volt és pedig az: hogy a kormányt és az eddigi rendszert megsemmisíti. Elfogadja a feliratot.

Tomasics Miklós, a horvát-klub elnöke felolvassa kijelentéseit. A horvátok a történelmileg szentesített alkotmány hivi. Támogatják a magyar pártokat, de fenntartják Horvátország minden jogát és a horvát nyelvet követelik a hadseregben is, mihelyt ott a magyar nyelv érvényesül. Nemzeti alapon állanak ők is.

Hock János: Nagyon helyesen!

Tomasics: A külön vámterület felállításához a nemzetnek minden pillanatban joga van. De a horvátok a közös vámterület fentartását kívánják és nem fogadják el a feliratot. (Helyeslés.)

Darányi Ignác (disszidens) felváltotta Nagy Ferencznek, czáfolván állítáit, mire az ülés 2 órakor véget ért.

Holnap folytatják a vitát.

TAVIRATOK.

Ferencz József Romában.

Páris, május 4. A Journal értesülése szerint Ferencz József király októberben az olasz király látogatására Romába utazik. A velencei külügyi találkozó ennek részleteit állapították meg. A király Goluchovszkival

és Pittreich
utazni s a K
már megadta
A király a v

Hol bu

London,
mult kedden
cia vizeken
Telemat ang
zeten levő m

Az

Budapest
óriási meglep
képviselő bes
kijelentette, h
let hívei, mer
nagy károsodá
ellen foglalna
szintű magata
tett. A dolog
reggel a horv
tak és Peja
rá őket, hogy
állást. A horv
az illő felelete

Az o

Pétervár,
jeleni, hogy m
a csapatával
századot, a me
megsebesült és

Köz

Tanfoly
és borgezdas
földmívelési m
Ilyen tanfolyam
polca és Nagy

Törv

A minisz
pestről távirják
Paiss Andor e
választási tanác
delmi miniszter
czió ügyében h
a vizsgálatot el
budai Vigadóban
Fiume-szállodában
tások dolgában
az összes bej
ügyében. 3. Elre
körülményre vo
Sandor honvédel
készpénzt adott
királyi Kuria a
meg a vizsgálat

Királyser
sziné Botos Mári
kos, 43 éves nő,
dolta az ügyész,
29-én, a közsegh
há nyelven: —
kerát" kifejezés
vádolt nő tag
fenti kifejezése
vádoltól tényle
S. alkalmaz
rona pénzbünte
merült költség
vádolt az itéletb
gerős.

Hamis esk
egyszentmiklósi
munkas, h
dolva azért, m
a törvényszák elő

és Pittreich hadügyminiszterrel fog Rómába utazni s a Kvirinálban fog lakni. A pápa már megadta a látogatáshoz beleegyezését. A király a vatikánba is elmegy.

Hol bujkál az orosz flotta?

London, május 4. Az orosz flottát a múlt kedden Port Heit mellett látták francia vizeken, épen főszedte horgonyait. A Telemat angol gőzösről figyelték a fedélzeten levő mozdulatokat.

Az álnok horvátok.

Budapest, május 4. A képviselőházban óriási meglepetést keltett Tomasics horvát képviselő beszédének a vége, a mikor is kijelentette, hogy a horvátok a közös vámterület hívei, mert reájok az önálló vámterület nagy károsodással járna és ezért a felirat ellen foglalnak állást. A horvátok e létszintű magatartása kínos feltűnést keltett. A dolog háttere az, hogy ülés előtt, reggel a horvátok Bécsből intést kaptak és Pejacevics horvát bán beszélte rá őket, hogy a felirat ellen foglaljanak állást. A horvátoknak Apponyi Albert fogja az illő feleletet megadni.

Az orosz-japán háború.

Távíratok jelentések.

Pétervár, május, 4. Linevics fővezér jelenti, hogy május 1-én Celeznov hadnagy a csapatával meglepett egy japán lovas századot, a melyből 1 ember meghalt, sok megsebesült és 11 fogságba jutott.

Közgazdaság.

Tanfolyam tanítók részére. Szöllő és borgazdasági tanfolyamot szervezett a földmivelési miniszter a néptanítók részére. Ilyen tanfolyamok lesznek: Pozsony, Tapolca és Nagyenyeden.

Törvénykezés.

A miniszter mandátuma. Budapestről távirják: Ma délelőtt hirdette ki Paiss Andor elnöklété alatt a kir. Kuria választási tanácsa a Nyiri Sándor honvédelmi miniszter választásában beadott petíció ügyében hozott határozatát. A Kuria a vizsgálatot elrendelte. És pedig: 1. A budai Vigadóban, a budai Faczánban és a Fiume-szallodában történt etetések és itatások dolgában. 2. Elrendelte a vizsgálatot az összes bejelentett hivatali pressziók ügyében. 3. Elrendelte a vizsgálatot arra a körülményre vonatkozólag, vajjon Nyiri Sándor honvédelmi miniszter 70.000 korona készpénzt adott át választási czélokra. A királyi Kuria a budapesti ítélőtablát biztalmeg a vizsgálatnál.

Királysértő oláasszony. Burla Vasziné Botos Mária kanyaházai születésű lakos, 43 éves nő, királysértés vétségével vádolta az ügyész, azért, mert 1904. év nov. 29-én, a közsegházánál, adófizetés közben a nyelven: — „Baztime Dumnyesi imerát“ kifejezéssel a királyt megsértette. vádolt nő tagadásával szemben a tanák fenti kifejezéseket igazolták, hogy azokat vádoltól tényleg hallották. A bíróság a §. alkalmazásával vádoltat csak 20 korona pénzbüntetésre és 184 kor. eddigi merűt kötségek megfizetésére ítélte. — vádolt az ítéletben megnyugodott. Az ítélet verős.

Hamis esküvés. Machovszki Miklós megseztmiklósi születésű lakos, 34 éves muni munkás, hamis eskü büntetével volt adolva azért, mert 1903 ban április 27-én a törvényszák előtt Gasparik Antal által el-

lene s társai ellen indított váltóperben letette a főesküt arra, hogy az e'öite felmutatott 45 koronás váltóra a nevét nem írta rá soha, sem azt mással nem íratta alá. Ma azzal vedekezett, hogy nem értette akkor az előtte feltett kérdést, mert tényleg azt mással odairatta s azt akkor tudta. Az anyhító körülmények mérlegelése után csak 14 napi fogházra ítálték. Az ítélet jogerős.

Szerkesztői üzenetek.

H—sz. A szép szakkerü ösmertetést elkésve kaptuk és így ma már nem közölhetjük, hanem más-kor szívesen fogadjuk a hasonló tudósítását.

Tiszavidéki Mezőgazdák Szövetkezete czimen beküldött tudósítások elkésve érkezett, bár a felvetett tervvel szívesen foglalkozunk.

Dr. Burger Péter

orvos

lakását f. évi április hó 25-étől

Piacz-utca 55. sz. alól a

Dégenfeld-tér 10. szám alá

Kenyér-piacz (emelet)

helyezte át.

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Menyasszonyi kelengye

Női divat

Külön szőnyeg osztály.

— Függyönyök —
— Ágy- és asztalterítők —
— Linoleum —

óriási raktár!!

Könyvelő

magyar német levelező és gépiró, kitünő bizonyítványokkal, jelenleg bankban alkalmazva, helyben keres alkalmazást azonnali belépésre.

Czim: „H. S. 456.“

➤ posterestante, Máramarossziget. ◀

Férfi ingek

gallérok, kézelők, szebkendők, harisnyák. Divatos nyakkendők.

= Esernyők =

legjobb minőségben kaphatók

Szabó Lajos fiai

cézgnél

DEBRECZEN, Rózsater.

Szőllőföld árverés.

A debreczeui 10. sz. tjkvben 4375. hrsz. a. foglalt özv. Mede Gyuláné féle 703 □-öl területű vénkerti szőlő a debreczeni ref. egyház tanácstermében tolyómájus hó 8 án reggel 9 órakor megtartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek el fog adatni.

Főlhivatnak tehát az érdeklődők, hogy ez árverésen a kikiáltási ár 10 %-ának megfelelő 280 korona bánatpénzzel ellátva megjelenni szivekedjenek, hol az árverés föltételeit megtekinthetik. Ezekre vonatkozólag egyéb-iránt előbb is tájékozás szereshető Márton Imre egyházi ügyvéd irodájában Piacz-u. 44. sz. a.

Az egyházi küldöttség.

Tisztelt iparos osztály!

Hollandiából hozzaérkezve kötelességemnek tartom a t. iparos osztály figyelmét felhívni, miszerint az ottan vásárolt és magammal hozott hajórakomány

kétszer főzött

lenolaj kenczét

kilónként 32 krajczárjával a tisztelt iparos osztály rendelkezésére bocsájtom. — Tisztelettel

Neumann Nándor

kizárólagos festék-, lakk- és kencze nagykereskedő DEBRECZEN, Hatvan-utca 6. szám.

Az általam leggondosabban összeállított tekintélyes orvosok által ajánlott és jónak talált vegytiszta

sósorszesz

mely már eddig is igen nagy elterjedtségnek örvend, kapható minden fűszerüzletben, valamint gyógyszer-táramban.

Ára egy kis üvegnek 45 kr., egy nagy üvegnek 90 krajczár. V.deki megrendelések pontosan teljesítettek. Használati utasítással ellátott könyvecske minden üveggel adatik.

Tóth Béla gyógyszer-tára és illatszerraktára Debreczenben (Tisza-palota.)

Apró hirdetések.

10 szóig 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér. A legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkkel szedett minden szó 4 fillér. **Vidéki tudakozásnál tessék válaszbélyeget csatolni.**

Legszebb fiu- és leány ruhák a Párizsi Divat Áruházban kaphatók.

Kerékpárok, Dianna, Premier, Puch & Compfele, Sura egyedül csakis Keszler A. nál kaphatók Debreczen, Piacz- és Simonffy-utca sarok.

Linoleum szobapadló, Bernstein padló-lakk azonnal száradó, vízzel mosható tükörfenyű 1 doboz 65 kr. 1 kg. törm. csokoládé 90 kr. 1 üveg pezsgő valódi 1.50 kr. Merki Ferencznel Fűvészkert-u. 14. Telefon 374.

Kefir tej kapható Egyháztér 5. 1-ső ajtó balról az udvarban.

Divatos női- és leány kalapok 3 koronától fejjebb kaphatók a Párizsi Divat Áruházban.

Kiadó lakás. Két szoba butorozva, üvegezett folyosó és mellékhelyiségekkel. Egy szoba előszobával butorozva. Mindkét lakás külön bejárattal a kapu alatt. Értekezhetni David Zoltán üzletében Eötvös utca 11.

Nem gyári, hanem saját készítményű cipők legolcsóbban beszerezhetők Krausz Mór cipésznel Piacz-u. 34. sz. Közvetlen a főposta mellett.

Ingvasalónó felvétetik a gőzmosóban. Csak teljesen gyakorlott egyén ajánlkozása vétetik figyelembe.

Órák, ékszerek minden kivitelben legolcsóbban csakis Kurián Gyula órás és ékszerésznél Debreczen, Piacz-utca 42.

Fajtiszta Fox-Terrier ebek (Sima szőrűek) patkány és róka irtásra kitűnőek. Kaphatók és előjegyzéseket elfogad „Hortobágy” kennel Debreczen, II. j. Homokkert 180 sz.

Masszirozóné, vizsgázott, olcsó díjak mellett ajánlkozik hazakhoz. Orvosi rendelet szerint működik. Kökkert Gusztávné Darabos-utca 58.

Remek nyaralóhely. Parkírozott erdő mellett 1600 negyszögletű terű szőlővel, Boeska kert állomástól 2 percrenyire. Debreczen től naponta ötször vasut. Előnyös feltételekkel eladó. Czim a kiadóhivatalban.

Mosónő hához ajánlkozik Piacz-u. 21. szám, jobb kéz felől második ajtó.

Egy raktárhelyiség Piacz- és Csapó utca sarkán (Stenczinger ház) kiadó.

Gépleány Piacz u. 12. sz. alatti nyomdában főve etik.

Correpetitor felvétetik gimnazistához Piacz-utca 45.

Szép tisztított mazsola 36, 1 kg nagyszemű szilva 12, 1 kg vékony haju dió 20, friss darált mak a legolcsóbban kapható G.ück Izidor fűszer üzletében Peterfia-u.

Nyomdász tanuló felvétetik a kiadóhivatalban.

Felvágatlan ujságpapír kapható a kiadóhivatalban.

Nádszék fonások a legolcsóbban készítettnek Bethlen-u. 56. sz. a.

Egy jókarban lévő jég szekrény kerestetik. Czim a kiadóhivatalban.

Uzleti könyvek félárban kaphatók Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Piacz-utca 49.

CSAK

LOBOSITZI

Csokoládé- Csukoráru-, és pótkavé gyárak r. t. gyártja a régóta legjobbnak bizonyult

Kávé-

pótlékot, mint szav. tiszta füge kávé Kavé-Dara Mokka Dara cikoraliszt fedobozakban és gombolyú csomagokban erősítő Malata kávé-, és a többi kávé.

Pótlék!

Minden fűszerkereskedésben kapható.

Konyári Sóstó fürdő

megnyílik április hó 30-án.

Gyógyítja a körvély kórt s annak következményeit, u. m. csontszut, csontvelőlob, összezsugorodott izület stb. mindennemű köszvényes csuzos bántalmakat, bármifele bőrbajokat továbbá sápkór, máj lép, vese és belső daganatokat, különösen női és férfi bajokra legkifejtőbb hatásu.

Fürdő orvos: **Dr. Móricz Ernő** pocsaji tb. járás orvos.

Kifogástalan tiszta fürdők, jól berendezett lakások, jó vendéglő (kitűnő ételek és tisztán kezelt italok személyes felügyeletem alatt állanak) és a mi fő, mélyen leszállított árak mellett rendkívül figyelmes kiszolgálásban részesülnek a t. fürdővendégek.

Vasuti állomás: **Hosszupályi**, Debreczen—N.-Létai vonalon. Posta és táv-irida állomás helyben. Minden vonat érkezésnél kocsik állanak rendelkezésre.

Tisztelettel

FRANK ZSIGMOND
a Konyári Sóstó fürdő kezelője.

ÁRON MIKSA

Dreher Antal kőbányai serfőzdéjének vezérképviselője Debreczen és vidékére.

Van szerencsém tisztelt vevőimmel és a fogyasztó közönséggel tudatni, hogy söröspalackjaim teljesen légmentes e zárasára sikerült a „The General Bottle Seal Syndicat Limited” Londoni cég szabadalmát a helybeli piac részére kizárólagos hasznalattal meguyernem.

A „Seal” (pecsét) légmentes elzárás előnyei:

1. A legnagyobb tisztaság, mert a parafadugó mozsátja nem juthat a sörbe.
2. Az üveg szájának teljesen légmentes és nagy feszítő [ca. 2—3 légnyomás] elleni elzárása, ami a sörben levő szénasav elillanását teljesen lehetetlenné tévén, a sör hosszabb időn át sem veszti el kellemes ültető ízét.
3. A legnagyobb biztonság hamisítás ellen, mert az üveg elzárása csupán az ezen célra szerkesztett géppel eszközölhető.
4. Dacára a légmentes elzárásnak, a palack egy szeggel is a legkönnyebben felbontható.
5. Tetszetős külső, könnyű kezelés.

Az üveg keresztmetszete.

A Seal-dugóval elzárt üveg.

Midőn még a fogyasztó közönség szives figyelmét felhívom arra, hogy akár a fent emített rendszerű elzárással, akár a közönséges cséregbe-égetéses parafadugóval elzárt üvegekben valódi „Dreher”-féle sör csupán az itt található védjegyes címkekkel kapható.

Magamat a nagyérdemű vevőközönség szives partigásába ajánlva vagyok

kiváló tisztelettel

Áron Miksa.

